

ภาคผนวก ข.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการดำเนินการค้าต่างตอบแทน

พ.ศ. ๒๕๔๓

โดยที่เป็นการสมควรวางระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการการค้าต่างตอบแทน เพื่อใช้เป็นหลักปฏิบัติสำหรับการซื้อหรือการจ้างบริการ โดยส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๔๓ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการค้าต่างตอบแทน

พ.ศ.๒๕๔๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และคำสั่งอื่นใดในเรื่องการดำเนินการการค้าต่างตอบแทนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การค้าต่างตอบแทน” หมายความว่า การค้าที่มีการส่งเสริมให้มีการชำระราคาของสินค้าหรือค่าจ้างบริการไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นสินค้าหรือบริการหรือประโยชน์อื่น หรือให้ประโยชน์อื่นใดเป็นการตอบแทน สำหรับการซื้อสินค้าหรือการจ้างบริการ โดยส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่มีการนำเข้าจากต่างประเทศ

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน” หมายความว่า บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกันตามประมวลรัษฎากร

“**บริษัทการค้าระหว่างประเทศ**” หมายความว่า บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หรือตามกฎหมายต่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์หรือธุรกรรมหลักในการดำเนินการค้าระหว่างประเทศ

“**คณะกรรมการ**” หมายความว่า คณะกรรมการการค้าต่างตอบแทน

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “**คณะกรรมการการค้าต่างตอบแทน**” ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน กรรมการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็น รองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนกรมวิเทศสหการ และผู้แทนธนาคาร เพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ และอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๖ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่การพิจารณา ตามข้อ ๗ (๓) ให้ถือเสียงสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาก่อนการดำเนินการการค้าต่างตอบแทน ตามข้อ ๕ (๑)

(๒) กำหนดรูปแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราส่วนการค้าต่างตอบแทน ตามข้อ ๑๐ และข้อ ๑๓

(๓) วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามระเบียบนี้ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๕) เสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงระเบียบนี้

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๘ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติโครงการของส่วนราชการ หรือผู้มีอำนาจอนุมัติมีมติอนุมัติโครงการที่ต้องมีการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ แล้วแต่กรณี แล้ว

(๑) ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของโครงการที่อยู่ในข่ายต้องมีการค้าต่างตอบแทน ตามข้อ ๕ แจ่งชื่อ โครงการ วงเงินซื้อหรือจ้างทั้งโครงการ แหล่งเงินที่ใช้ มูลค่าสินค้าที่จะต้องมีการนำเข้าและ/หรือมูลค่าการจ้างบริการจากต่างประเทศ รายละเอียดการดำเนินการของโครงการ และระยะเวลาการดำเนินโครงการ ต่อสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการอนุมัติโครงการ

(๒) ให้สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการมีหนังสือขอให้สำนักงานประมาณและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แจ่งชื่อ โครงการของส่วนราชการที่มีมูลค่าการซื้อหรือการจ้างบริการตั้งแต่สามร้อยล้านบาท หรือ โครงการของรัฐวิสาหกิจที่มีการลงทุน ตั้งแต่สามร้อยล้านบาทขึ้นไป โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวงเงินซื้อหรือจ้างทั้งโครงการ และระยะเวลาการดำเนินโครงการ

ข้อ ๙ การซื้อหรือการจ้างบริการตามโครงการของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่กำหนดแผนการซื้อหรือการจ้างบริการให้มีการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ และ/หรือมีการจ้างบริการจากต่างประเทศซึ่งมีมูลค่ารวมของสินค้าที่ซื้อและ/หรือค่าจ้างตั้งแต่สามร้อยล้านบาทขึ้นไป ต้องมีการดำเนินการการค้าต่างตอบแทนเป็นเงื่อนไขสำหรับการซื้อหรือการจ้างบริการดังกล่าวด้วย เว้นแต่เป็นการซื้อหรือการจ้างบริการในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การซื้อหรือการจ้างบริการในโครงการที่คณะกรรมการเห็นว่ามิใช่ข้อจำกัดทางเศรษฐกิจ หรือมีข้อจำกัดเกี่ยวกับกับคุณสมบัติและจำนวนผู้เสนอขายสินค้าหรือผู้รับจ้างบริการหรือมีข้อจำกัดเนื่องจากคุณลักษณะและเทคนิคของสินค้าที่จะซื้อหรือมีการจ้างบริการ ซึ่งหากกำหนดเงื่อนไขให้มีการค้าต่างตอบแทนแล้วจะไม่สามารถดำเนินการซื้อหรือการจ้างบริการตามแผนการซื้อหรือการจ้างบริการที่กำหนดไว้ได้

(๒) การซื้อหรือการจ้างบริการในโครงการที่ใช้เงินช่วยเหลือหรือเงินกู้จากสถาบันการเงินระหว่างประเทศ รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์กรของรัฐบางต่างประเทศ โดยเงินที่ให้กู้ยืมมีเงื่อนไขผ่อนปรนหรือเป็นเงินกู้จากสถาบันสินเชื่อเพื่อการส่งออกของต่างประเทศ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และรายชื่อที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๑๐ รูปแบบของการค้าต่างตอบแทนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดไว้ล่วงหน้าเป็นการทั่วไป ส่วนเงื่อนไขหรืออัตราส่วนการค้าต่างตอบแทนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดเป็นรายโครงการตามความเหมาะสม ทั้งนี้ อัตราส่วนการค้าต่างตอบแทนต้องไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของมูลค่าสินค้าที่จะต้องมีการนำเข้าและ/หรือของมูลค่าการจ้างบริการจากต่างประเทศ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพิจารณาตามลำดับแผนการซื้อหรือการจ้างบริการของแต่ละโครงการ และให้สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการมีหนังสือแจ้งผลการกำหนดของคณะกรรมการให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของโครงการทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้พิจารณากำหนด

ในกรณีที่คณะกรรมการกำหนดรูปแบบ เงื่อนไข และอัตราส่วนการค้ำต่างตอบแทนสำหรับการซื้อหรือการจ้างบริการของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจโครงการใดแล้ว ให้สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการจัดส่งหนังสือยอมรับการเข้าทำสัญญาการค้ำต่างตอบแทนให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของโครงการไปพร้อมกับหนังสือแจ้งผลตามวรรคสองด้วย

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่คณะกรรมการกำหนดให้การซื้อหรือการจ้างบริการของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจโครงการใดจะต้องมีการดำเนินการค้ำต่างตอบแทนให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของโครงการกำหนดให้การทำสัญญาการค้ำต่างตอบแทนกับกรมการค้าต่างประเทศ โดยมีรูปแบบเงื่อนไข ข้อหนึ่งในประกาศเชิญชวนให้เข้าเสนอราคาหรือเสนองานในการซื้อหรือการจ้างบริการของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจโครงการนั้น

ในการเสนอราคาหรือเสนองานตามประกาศเชิญชวนในวรรคหนึ่ง ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานซึ่งยื่นหนังสือยอมรับการเข้าทำสัญญาการค้ำต่างตอบแทนตามแบบที่กรมการค้าต่างประเทศกำหนดพร้อมกับเอกสารอื่นที่ใช้ประกอบการเสนอราคาหรือเสนองานจะได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่มีคุณสมบัติครบถ้วน

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ปรากฏว่ามูลค่าที่แท้จริงของสินค้าที่จะต้องมีการนำเข้าและ/หรือค่าจ้างบริการจากต่างประเทศสำหรับโครงการที่ได้รับอนุมัติ ตามข้อ ๘ มีมูลค่ารวมตั้งแต่ ๓๐๐ ล้านบาท ขึ้นไป ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของโครงการลงนามในสัญญาการซื้อหรือการจ้างบริการได้ต่อเมื่อได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการว่าผู้เสนอราคา หรือ ผู้เสนองานที่ได้รับการคัดเลือกได้ทำสัญญาการค้ำต่างตอบแทนกับกรมการค้าต่างประเทศแล้ว แต่ถ้าปรากฏว่ามูลค่าที่แท้จริงของสินค้าที่จะต้องมีการนำเข้าและ/หรือค่าจ้างบริการต่างประเทศสำหรับโครงการที่ได้รับอนุมัติ ตามข้อ ๘ มีมูลค่ารวมไม่ถึงสามร้อยล้านบาท ให้เงื่อนไขของการทำสัญญาการค้ำต่างตอบแทนที่กำหนดไว้ในประกาศเชิญชวนให้เข้าเสนอราคาหรือเสนองานเป็นอันระงับไป และให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของโครงการลงนามในสัญญาการซื้อหรือการจ้างบริการได้

ข้อ ๑๓ ในการทำสัญญาการค้ำต่างตอบแทน ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานซึ่งได้รับการคัดเลือกจะเข้าไปคู่สัญญากับกรมการค้าต่างประเทศต่างประเทศเอง หรือจะมอบให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือหรือบริษัทการค้าระหว่างประเทศเข้าดำเนินการแทนทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ในการดำเนินการทำสัญญาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคู่สัญญาหรือผู้ซึ่งได้รับมอบให้ดำเนินการแทน รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการดังกล่าว

ข้อ ๑๔ ให้กรมการค้าต่างประเทศ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๕ การดำเนินการการค้าต่างประเทศที่ได้รับความเห็นชอบ หรือมีมติจากคณะอนุกรรมการการค้าต่างประเทศ ซึ่งตั้งขึ้นตามคำสั่งของคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการตามระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่ใช้บังคับอยู่เดิม

ข้อ ๑๖ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

ลงชื่อ นายชวน หลีกภัย
(ชวน หลีกภัย)
นายกรัฐมนตรี

ชำนาญกหาอสมุด